

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40)

Er beteckning: S2023/02794

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen Västernorrland (fortsatt Länsstyrelsen) välkomnar utredningens avsikt att förbättra möjligheterna för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen.

Myndigheten avstår från att svara i de delar som rör frågan om Sverige bör ratificera det tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen.

Avsnitt 9–11 Barns möjligheter att utkräva sina rättigheter

Länsstyrelsen ser positivt på de förslag som presenteras gällande förbättrade förutsättningar (former och rutiner) att tillvarata barns rättigheter och barns möjligheter att göra sin röst hörd, oberoende av vårdnadshavarens inställning, i synnerhet utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv.

I detta sammanhang vill Länsstyrelsen betona vikten av att den centrala klagomålsfunktion som initierades den 1 januari 2024 följs upp och utvecklas, så att omhändertagna barn får goda och verkningfulla möjligheter att lämna synpunkter eller klaga på vården och behandlingen.

Avsnitt 11.4.4 Arbetet med att göra offentliga verksamheter kända, tillgängliga och anpassade för barn behöver förstärkas

Länsstyrelsen välkomnar utredningens förslag om att länsstyrelserna ges ett särskilt uppdrag att bistå kommuner och regioner i deras arbete med att göra verksamheterna kända, tillgängliga och anpassade för barn. Förslaget ligger i linje med länsstyrelsernas nuvarande uppdrag om barnets rättigheter och bedöms kunna utföras, förutsatt att ändamålsenlig finansiering tillförs såväl länsstyrelserna som regioner och kommuner.

Avsnitt 12 Barnrättsbyråer som bedriver verksamhet med oberoende barnombud

Länsstyrelsen ser utmaningar med att staten ska bidra till etableringen av barnrättsbyråer inom det civila samhället, enligt utredningens förslag om verksamheter med oberoende barnombud.

Utifrån sina uppdrag enligt 2, 3 och 11 §§ förordning (2016:1363) om insatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare, konstaterar Länsstyrelsen att det behövs omfattande samordning och organisering av aktörer för att åstadkomma en jämlik tillgång till, och möjlighet att delta i insatser. Länsstyrelsen efterfrågar därför resonemang och förslag om hur en jämlik tillgänglighet skulle kunna främjas.

Vid en eventuell implementering av barnrättsbyråer med barnombud över hela landet ser Länsstyrelsen risker med ojämlig tillgänglighet, såväl mellan som inom länen. Skälet är de omfattande krav avseende verksamhet, kvalitet och kompetens som organisationerna skulle behöva leva upp till för att kunna erhålla statligt bidrag. Att Västernorrland är ett län med stora geografiska avstånd skulle även ställa höga krav på verksamhetens förmåga att nå barn som är i behov av stöd i samtliga kommuner. Detta i kombination med en relativt sett kortsiktig finansiering, skulle påverka bärigheten över tid.

I det fall regeringen avser gå vidare med utredningens förslag ställer sig Länsstyrelsen positiv till att bli dialogpart till Socialstyrelsen i deras roll som ansvarig myndighet för att samordna och utvärdera försöksverksamhet med barnrättsbyråer som bedriver verksamheten oberoende barnombud, beskrivet i avsnitt 12.8.1.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med integrationsutvecklare Linnéa Lagergren som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Stina Esselström samt regional samordnare för arbetet mot mäns våld mot kvinnor Hannah Kejerhag Oldenmark medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.